

Студијски програм:	Дипломирани биолог
Назив предмета:	Квантитативна морфологија
Наставник:	Десанка Костић
Статус предмета:	Изборни
Број ЕСПБ:	6
Услов:	Математика са статистиком, Еволуциона биологија
Циљ предмета	1) да студентима приближи основне и савремене морфометријске технике којима се апстрахује и пореди морфолошка варијабилност; 2) да студенте обучи како да примењују квантитативне технике анализирајући публиковане и генерисане податке у R програмском језику.

Исход предмета

Студенти ће стећи вештине да примењују основне и напредне морфометријске методе употребом R програмског језика, да тумаче и пореде резултате анализа које имају широку примену у дисциплинама као што су систематика, функционална морфологија, биологија развића и еволуциона биологија.

Садржај предмета

Теоријска настава

Морфологија и морфометрија; Историјски развој аналитичких метода за квантификацију морфолошке (фенотипске) варијабилности; Биолошке и статистичке хипотезе; Компоненте и структура морфолошке варијабилности; Концепт морфолошког простора; Разлике између универијантне и мултиваријантне морфометрије, предност мултиваријантног приступа; Мултиваријантни подаци; Објекти и варијабле у морфолошком простору: увод у анализу главних компоненти (PCA); Случајна и неслучајна дистрибуција морфометријских података, увод у пермутације и бутстреп; Поређење група: аналитичке технике; Поређење група: аналитичке и графичке технике; Коварирање величине и облика морфолошких структура; Коварирање фенотипских података са срединским и географским варијаблама; Фенотипска варијабилност и перформансе од адаптивног значаја; Морфолошка интеграција и модуларност; Филогенетски сигнал у морфометријским подацима; Брзина и мод морфолошких промена.

Практична настава

Структура R програмског језика; Објекти, функције и оператори у R-у; Вектори, матрице, листе, петље и фактори у R-у; Манипулација интерним и екстерним подацима; Визуализација у R-у; Универијантна и мултиваријантна морфометрија у R-у; Типови мултиваријантних података и њихова структура и трансформација; R и PCA; Q и R мод; Редукција мултиваријантних података; Пермутације и ботстреп у R-у; Увод у линеарне моделе и величина ефекта; Међу-групна PCA; дискриминантна и канонијска анализа; кластер анализе; анализа фенотипских трајекторија; PCA и алометрија; мултиваријантна регресија; уклањање ефекта алометрије; поређење алометријских трајекторија; Анализа парцијалних најмањих квадрата (PLS); хијерархијска кластер анализа; Поређење коваријационих матрица; морфолошка интеграција и PLS; коефицијенти модуларности; Аналитичке технике испитивања филогенетског сигнала; независни контрасти; Модели морфолошке еволуције.

Литература

- Claude J. 2008. *Morphometrics with R*. Springer, New York. ISBN 978-387777894
- Zieffler A.S., Harring J.R., Long J.D. 2011. *Comparing Groups: Randomization and Bootstrap Methods Using R*. Wiley, London. ISBN 978-0470621691
- Zelditch M.L., Swiderski D.L., Sheets D.H. 2012. *Geometric Morphometrics for Biologists: A Primer* (2nd ed.). Academic Press, New York. ISBN 978-0-12-386903-6
- Ivanović A., Kalezić M. 2013. *Evolucijska morfologija: teorijske postavke i geometrijska morfometrija*. Biološki fakultet, Beograd. ISBN 978-86-7078-100-9
- Paradis E. 2012. *Analysis of Phylogenetics and Evolution with R*. Springer, New York. ISBN 978-1-4614-1743-9

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2+0+0	
Методе извођења наставе			
Теоријска настава – предавања; Практична настава – анализа публикованих и генерисаних података на рачунару			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	40
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и	20	Презентација пројекта	20
семинар-и			